

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto nuomonė dėl „Kūrybos ir kultūros pramonės sektorių – Europos vertybės, kuria reikia pasinaudoti pasaulinėje konkurencijoje“

(nuomonė savo iniciatyva)

(2016/C 013/13)

Pranešėja Emmanuelle BUTAUD-STUBBS

Bendrapranešėjis Nicola KONSTANTINOU

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas, vadovaudamasis Darbo tvarkos taisyklių 29 straipsnio 2 dalimi, 2015 m. sausio 22 d. nusprendė parengti nuomonę savo iniciatyva dėl

Kūrybos ir kultūros pramonės – Europos vertybės, kuria reikia pasinaudoti pasaulinės konkurencijos sąlygomis.

(nuomonė savo iniciatyva)

Pramonės permainų konsultacinė komisija (CCMI), kuri buvo atsakinga už Komiteto parengiamąjį darbą šiuo klausimu, 2015 m. liepos 15 d. priėmė savo nuomonę.

510-ojoje plenarinėje sesijoje, įvykusioje 2015 m. rugsėjo 16–17 d. (2015 m. rugsėjo 16 d. posėdis), Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas priėmė šią nuomonę 215 narių balsavus už, nė vienam nebalsavus prieš ir 2 susilaikius.

1. Išvados ir rekomendacijos

1.1. Atsižvelgdamas į didelį kūrybos ir kultūros pramonės (KKP) indėlį į Europos Sąjungos BVP, EESRK prašo Europos Komisijos parengti daugiametę šios pramonės plėtros strategiją.

1.2. EESRK mano, kad ši pramonė, padedanti Europos Sąjungai daryti tarptautinę įtaką, turi būti įtraukta į šiuo metu vykstančius Europos Komisijos svarstymus dėl komunikato dėl naujosios prekybos politikos strategijos, kuris turėtų būti paskelbtas 2015 m. rudenį.

1.3. Atsižvelgiant į darbo rinkos pokyčius kai kuriose valstybėse narėse, būtina labiau atsižvelgti į netipinius darbuotojų poreikius, susijusius su darbo sąlygomis ir darbuotojų sauga bei sveikata. EESRK palankiai vertina aktyvesnes kolektyvines derybas žiniasklaidos ir kultūros sektoriuje, ypač kai jos vedamos atsižvelgiant į nacionalines tradicijas.

1.4. Ypatingą dėmesį reikėtų skirti daugeliui kitų temų: prisitaikymui prie naujų rinkos poreikių, sektoriaus specialistų judumo skatinimui, profesinio mokymo ir švietimo priemonėms bei politikai ir sutelktinio finansavimo (angl. *crowdfunding*) platformų plėtojimui.

1.5. ES vertybių – pagarbos žmogaus orumui, laisvės, demokratijos, lygiateisiškumo, mažumų apsaugos ir pan. – skatinimo uždavinį irgi derėtų iš dalies patikėti „kūrybininkams“, nes jie sugeba geriau patraukti jaunuomenę taikomosiomis programomis, vaizdinėmis priemonėmis, žaidimais, komiksais ir pan.

1.6. Kadangi ne visoms šios pramonės sritims pavyksta gauti naudos, jų esminė problema yra nematerialiojo turto, kuris yra tvarus ir ateityje gali nešti pelną – klientų portfelio, žinomumo ir reputacijos, prekių ženklų, praktinės patirties – vertės nustatymo klausimas.

2. Įžanga

2.1. Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetas jau daugiau nei 11 metų remia kūrybos ir kultūros pramonės (KKP) plėtrą. Gerokai anksčiau nei Europos Komisija parengė savo 2012 m. komunikatą „Kultūros ir kūrybos sektorių rėmimas siekiant ES ekonomikos augimo ir darbo vietų kūrimo“⁽¹⁾, 2004–2014 m., buvo priimta daug EESRK nuomonių⁽²⁾.

2.2. Kūrybos ir kultūros pramonė atlieka strateginį vaidmenį Europos visuomenėje; šis vaidmuo jai leidžia skatinti išmanų, tvarų ir įtraukų augimą („Europa 2020“), kadangi įrodyta⁽³⁾, jog vienas iš KKP ypatumų – tai gebėjimas diegti inovacijas intensyviau nei tai daro kiti ekonomikos sektoriai.

2.3. Taip pat reikia pažymėti ypatingą KKP vaidmenį Europos visuomenėje skatinant pliuralizmą ir kultūrų įvairovę bei formuojant europinę tapatybę⁽⁴⁾.

2.4. 2015 m. sausio mėn. EESRK biuras nusprendė patvirtinti sprendimą parengti naują nuomonę savo iniciatyva dėl kūrybos ir kultūros pramonės, kadangi pasaulinės konkurencijos sąlygomis ši pramonė Europai suteikia pranašumą. Pavyzdžiui, JAV, Kanada ir Korėja rengia veiksmingas švelniosios galios strategijas siekdamos užtikrinti savo kultūros ir gyvenimo būdo sklaidą ir paremti kultūrinio turinio prekes bei paslaugas kuriančių ir gaminančių įmonių ekonominę plėtrą.

2.5. Kokie yra pagrindiniai veiksniai, paskatinę EESRK dar kartą susidomėti šios pramonės plėtra?

2.5.1. Visų pirma – vis reikšmingesnis KKP vaidmuo Europos ekonomikoje. Remiantis įvairiomis esamomis apibrėžtimis ir naujaisiais turimais statistiniais duomenimis, KKP yra vienas dinamiškiausių Europos ekonomikos sektorių. Įmonės „TERA consultants“ atlikto 2008–2011 m.⁽⁵⁾ laikotarpį apimančio tyrimo rezultatai rodo, kad šio tipo pramonės indėlis į ES BVP siekia nuo 4,4 % (tikrai visiškai kūrybinės pramonės (angl. *core industries*) iki 6,8 % (kartu su pramone, kuri smarkiai priklauso nuo grynosios kūrybinės pramonės, angl. *non-core industries*). Grynosios kūrybos pramonės (angl. *core industries*) srityje sukurta 8,3 mln. darbo vietų, t. y. čia dirba 3,8 % visų aktyvių ES gyventojų, o su ja glaudžiai susijusioje pramonėje (angl. *non-core industries*) – 14 mln. arba 6,5 % visų aktyvių ES gyventojų. Taigi šis sektorius yra trečiasis pagal mastą ES darbdavys po statybos ir gėrimų gamybos sektorių.

2.5.2. Didelės valstybių ir vietos savivaldos institucijų skolos privertė jas sumažinti dotacijas kultūros ir muzikos draugijoms, teatrams, meninio ir eksperimentinio kino kūrėjams, orkestrams. Visose valstybėse narėse sunkumų patiria tiek jų finansuojami didieji radijo ir televizijos žiniasklaidos kanalai, tiek rašytinė žiniasklaida, dėl skaitmeninės revoliucijos patirianti ekonominio modelio krizę.

2.5.3. Nuo 2013 m. birželio mėn. įvyko jau devyni derybų dėl transatlantinės partnerystės raundai. Kultūrai taikytina išimtis buvo numatyta nuo pat pradžių ir EESRK remia Europos Parlamento poziciją: 2013 m. gegužės 23 d. savo rezoliucijoje dėl derybų siekiant ES ir JAV susitarimo dėl prekybos ir investicijų⁽⁶⁾ jis prašo į derybas „neįtraukti kultūros ir garso bei vaizdo paslaugų, įskaitant teikiamas internetu, ir tai turėtų būti aiškiai nurodyta derybų įgaliojimuose“.

2.5.4. Ką tik įsigaliojo programa „Kūrybiška Europa“, dėl kurios Komitetas jau turėjo progą pateikti nuomonę⁽⁷⁾, ir jai įgyvendinti 2014–2020 m. laikotarpiui skirtas 1,46 mlrd. EUR biudžetas.

3. Bendrosios pastabos

3.1. Sektoriaus ekonominės raidos klausimai

3.1.1. Dėl krizės nestabilumą patyrė daugelis simbolinių Europos kultūros ir kūrybos sričių:

— klasikinės ir folkloro muzikos koncertai ir orkestrai,

⁽¹⁾ COM(2012) 537 ir jo darbo dokumentai dėl mados ir prabangos pramonės (SWD(2012) 286 ir SWD(2012) 284) (OL C 198, 2013 7 10, p. 39).

⁽²⁾ Žr. EESRK horizontaliąsias ir temines nuomones: OL C 110, 2006 5 9, p. 34; OL C 108, 2004 4 30, p. 68; OL C 51, 2011 2 17, p. 43; OL C 181, 2012 6 21, p. 35; OL C 44, 2011 2 11; OL C 198, 2013 7 10, p. 14; OL C 110, 2006 5 9, p. 1; OL C 44, 2011 2 11, p. 75; OL C 451, 2014 12 16, p. 64; OL C 191, 2012 6 29, p. 18; OL C 230, 2015 7 14, p. 47.

⁽³⁾ Žr. Britų tarybos atliktą tyrimą „Mapping the creative industries: a toolkit“ <http://bop.co.uk/blog/culture-and-creative-industries/bops-toolkit-for-mapping-the-creative-industries>

⁽⁴⁾ OL C 51, 2011 2 17, p. 43.

⁽⁵⁾ TERA Consultants, „The Economic Contribution of the Creative Industries to ES GDP and Employment“, 2014.

⁽⁶⁾ P7_TA (2013)0227 11 punktas.

⁽⁷⁾ OL C 198, 2013 7 10, p. 39.

- lyrinės muzikos ir teatro festivaliai,
- Europos komiksų sektorius, kenčiantis dėl piratavimo,
- tam tikrais atvejais buvo gerokai sumažintas viešiesiems televizijos kanalams skirtos audiovizualinės kūrybos biudžetas.

3.1.2. Eurostato 2009–2013 m. laikotarpio statistiniai duomenys rodo, kad darbo vietų sumažėjo Prancūzijos leidybos sektoriuje (nuo 146 000 darbuotojų 2009 m. iki 112 000 darbuotojų 2013 m.) ir Lenkijos programų bei filmų kūrimo sektoriuje (nuo 25 000 darbuotojų 2009 m. iki 19 600 darbuotojų 2013 m.).

3.1.3. Tačiau, kaip teigiama vienoje Dubline įsteigto Europos gyvenimo ir darbo sąlygų gerinimo fondo ataskaitoje („Arts, Entertainment and Recreation: working conditions and job quality“) ⁽⁸⁾, užimtumas Europos Sąjungos meno, pramogų ir laisvalaikio pramonės sektoriuose 2010–2012 m. šiek tiek išaugo: + 2 %. Kai kuriose valstybėse narėse šio sektoriaus darbuotojų procentinė dalis gerokai viršija Europos Sąjungos vidurkį (1,6 % aktyvių gyventojų): Jungtinėje Karalystėje ji siekia 2,6 %, Švedijoje – 2,5 % (14 % įmonių ir 8 % BVP), Latvijoje – 2,3 %.

3.2. Programos „Kūrybiška Europa“ (2014–2020 m.) struktūra kelia klausimų dėl finansavimo ir vietos tarpininkų

3.2.1. Kūrybos pramonės įmonių finansavimo poreikis paaiškinamas sunkumais, kurių joms kyla kuriant vertę užtikrinančius pajamų gavimo modelius. Jeigu MVĮ būtų padedama kurti verslo modelius bei pajamų gavimo modelius, jos išminktų kurti ir išlaikyti vertę bei taptų mažiau priklausomos nuo viešųjų dotacijų.

3.2.2. Praeityje EESRK yra išreiškęs abejonių dėl naujosios finansinės priemonės, sukurtos tam, kad MVĮ ir kiti ūkio subjektai galėtų lengviau gauti finansavimą. Jis pabrėžė, kad Europos investicijų fondui (EIF) trūksta patirties kultūros srityje ⁽⁹⁾. Bet kaip tik šiai institucijai yra pavesta suteikti šiam sektoriui 121 mln. EUR garantiją.

3.2.3. Pagal programą „Kūrybiška Europa“ ši garantija turėtų padaryti didinamąjį poveikį (5,7 %), todėl apie 700 mln. EUR turėtų būti skirta viešųjų pirkimų procedūrai, per kurią būtų atrenkamos organizacijos, kurioms būtų pavesta stiprinti garantijų mechanizmo administravimo pajėgumus.

3.2.4. Taip pat vertėtų įvairinti finansavimo būdus. Sutelktinis finansavimas, kuris gali būti ir tarpvalstybinis, sudaro sąlygas lengviau užsitikrinti projektų finansavimą ir sumažina investuotojų patiriamą riziką („La Tribune“, 2014 m. vasario 11 d.).

3.2.5. Vertinant platesniu mastu, išskyla viso nematerialiojo turto finansinio įvertinimo klausimas. Europos Komisija pripažįsta, kad šis nematerialusis turtas yra svarbus, tačiau nesiūlo jokio bendro tokio nematerialiojo turto finansinio įvertinimo metodo.

3.2.6. Vietos tarpininkų nepakanka: kiekvienoje valstybėje narėje įsteigta nuo 1 iki 4 „Kūrybiškos Europos“ biurų, tad jie yra arba sostinėse, arba didžiuosiuose miestuose. Toks tinklas nėra pakankamas skatinti programų įgyvendinimą visuose regionuose, kurie labai orientuoti į KKP.

3.3. Intelektinės nuosavybės teisės normų pritaikymas atsižvelgiant į skaitmeninę revoliuciją

3.3.1. Šiuo metu vykstant diskusijai dėl Direktyvos 2001/29/EB dėl autorių teisių ⁽¹⁰⁾ reformos remiantis 2010 m. gegužės 19 d. Komunikatu (COM(2010) 245 final „Europos skaitmeninė darbotvarkė“), tenka spręsti opias problemas:

- ar reikia parengti bendrą Europos Sąjungos autorių teisių dokumentą,

⁽⁸⁾ http://www.eurofound.europa.eu/sites/default/files/ef_publication/field_ef_document/ef1384en14.pdf

⁽⁹⁾ OL C 181, 2012 6 21, p. 35.

⁽¹⁰⁾ OL L 167, 2001 6 22, p. 10.

- kaip pritaikyti labai įvairių ir sudėtingų formų nacionalinio lygmens autorių teises atsižvelgiant į naujas kultūrinės išraiškos formas,
- ar reikėtų ES suderinti autorių teisių apsaugos trukmę,
- ar teisės aktų leidėjas laiku numatė 3D spausdintuvų revoliuciją.

3.3.2. Kita opi tema susijusi su autorių ir menininkų (atlikėjų) atlyginimu už pajamas, gaunamas iš jų kūrinių ir atlikimo panaudojimo internete.

3.3.3. EESRK pabrėžia, kad būtina sukurti subalansuotą tvarką, pagal kurią teisingą atlygį gautų visi teisių turėtojai, būtent turinio kūrėjai, menininkai atlikėjai ir prodiuseriai.

3.3.4. Lygiai taip pat svarbu kūrybos ir kultūros pramonės srities mažosioms ir vidutinėms įmonėms, labai mažoms įmonėms ir mikroįmonėms padėti apsaugoti savo intelektualines nuosavybės teises ⁽¹⁾, ypač mados bei dizaino sektoriuose.

3.3.5. EESRK taip pat prašo Europos Komisijos nuosekliai persvarstyti Europos Parlamento ir Tarybos direktyvą 2000/31/EB dėl elektroninės komercijos ⁽¹²⁾ siekiant paskatinti visas suinteresuotąsias šalis (ūkio subjektus (teisių turėtojus), žiniatinklio svetainių prieglobos įmones, paieškos sistemų valdytojus, mokėjimo sprendimų tiekėjus ir pan.) atsakingai kovoti su piratavimu.

4. Konkrečios pastabos

4.1. *Skubiai reikia teritorinių skatinamųjų priemonių*

4.1.1. EESRK pabrėžia, kad bendradarbiavimo formos bus arba nebus įgyvendinamos būtent vietos lygmeniu. Reikia pažymėti, kad šiuo požiūriu labai svarbus vaidmuo tenka kultūrinėms grupėms, kūrybiniais rajonams, miestų ir regionų įrengtoms prieinamoms nemokamoms susitikimų vietoms, ir tai pabrėžė daugelis 2015 m. birželio 15 d. įvykusio posėdžio dalyvių (iš Valonijos ir Ronos-Alpių regionų). Europinio tinklo ekspertai savo pranešime apie KKP ⁽¹³⁾ atsparumą nurodė, kad „viešojo kultūros ir kūrybos rėmimo politika didesnę poveikį daro žemesniu nei nacionalinis lygmeniu“.

4.1.2. Metinėje iniciatyvos „Kūrybiška Europa“ įgyvendinimo programoje numatyta, kad „Kūrybiškos Europos“ biurams bus skirta 4,9 mln. EUR. Šių biurų yra per mažai ir jie įsteigti sostinėse arba didžiuosiuose miestuose, todėl veiklos vykdytojams ne visada patogu su jais susisiekti.

4.2. *Būtinybė reaguoti į pažeidžiamą kai kurių netipinių KKP (išskyrus prabangos sektorių) darbuotojų padėtį*

4.2.1. Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) 2014 m. gegužės mėn. pranešime dėl darbo santykių žiniasklaidos ir kultūros pramonės sektoriuje ⁽¹⁴⁾ nurodyta, kad:

- leidybos, vaizdo pramonės ir televizijos sektoriuose dirba 2,3 mln. samdomų darbuotojų,
- spaudos ir reklamos skelbimų sektoriuje dirba 1,2 mln. žmonių,
- yra 1 mln. menininkų, iš kurių pusė turi savarankiško verslininko statusą.

4.2.2. Daugumos šių profesijų atstovų, ypač dirbančių žiniasklaidos ir kultūros sektoriuose, darbo vietos yra netipinės ir tokių darbo vietų skaičius per keletą pastarųjų dešimtmečių išaugo, atitinkamai padaugėjo sutarčių dėl darbo ne visą darbo laiką, terminuotųjų ir laikinojo darbo sutarčių, savarankiškai dirbančių bei ekonominiu požiūriu priklausomų darbuotojų.

⁽¹¹⁾ Žr. EESRK nuomonę „ES veiksmų planas siekiant iš naujo sutarti dėl intelektualinės nuosavybės teisių“ (OL C 230, 2015 7 14, p. 72).

⁽¹²⁾ OL L 178, 2000 7 17, p. 1.

⁽¹³⁾ <http://www.eenc.info/fr/eencdocs-fr/rapports/la-resilience-de-emploi-dans-les-secteurs-culturels-et-creatifs-sccs-pendant-la-crise/>

⁽¹⁴⁾ „Les relations d'emploi dans les industries des médias et de la culture“ (2014 m. gegužės mėn.) http://www.ilo.org/wcmsp5/groups/public/-ed_dialogue/-sector/documents/publication/wcms_240701.pdf

4.2.3. EESRK pabrėžia, kad 2014 m. gegužės mėn. TDO susitarė dėl tam tikrų punktų⁽¹⁵⁾, patvirtinančių, kad „pagrindiniai principai ir pagrindinės teisės į darbą turi būti taikomi visiems žiniasklaidos ir kultūros sektoriaus darbuotojams, nepaisant jų darbo santykių pobūdžio“. EESRK konstatuoja, kad kai kuriems žiniasklaidos ir kultūros sektoriaus darbuotojams neužtikrinama pakankama socialinė apsauga (nedarbo draudimas, pensijų draudimas, socialinis draudimas ir pan.) ir kad per dažnai sudarant subrangos sutartis dėl labai skirtingo netipinių KKP darbuotojų statuso galima padidinti riziką tokių darbuotojų saugai ir sveikatai.

4.2.4. EESRK palankiai vertina intensyvesnes kolektyvines derybas dėl darbo sąlygų pagerinimo šiuose sektoriuose.

4.2.5. EESRK prašo Europos Komisijos pateikti plataus užmojo teisės aktų rinkinį, skirtą judumui, kuris padėtų tinkamai išspręsti KKP specialistų judumo ES viduje problemas ir taikyti palankesnes vizų išdavimo sąlygas vykdant mainus su trečiosiomis šalimis.

4.3. *Prognozuoti KKP sektoriaus švietimo ir mokymo priemonių pokyčiai*

4.3.1. EESRK jau yra atkreipęs dėmesį į tai, kad įgyvendinant pradinio ugdymo ir profesinio mokymo programas būtina, vadovaujantis Tarptautine dailių amatų chartija⁽¹⁶⁾, geriau supažindinti su kūrybos pramone.

4.3.2. Reikia pažymėti, kad televizijos ir radijo viešosios paslaugos atlieka ypač svarbų vaidmenį kaip pirmoji švietimo, kultūros sklaidos ir literatūrinių, istorinių bei meninių laidų transliavimo priemonė.

4.3.3. EESRK taip pat mano, kad laikotarpiu, kai dėl vartotojų išpročių pokyčių sparčiai vystosi ekonomikos modeliai, rengiant kūrybos ir kultūros pramonės specialistus reikėtų jiems suteikti ekonomikos, vadybos ir strateginio planavimo žinių. KKP įmonių vadovams ir verslininkams taip pat turėtų būti sudaryta galimybė lankyti tokius tęstinio profesinio mokymo kursus.

4.3.4. EESRK daugelyje nuomonių pabrėžė profesinio mokymo svarbą siekiant perduoti amatų specialistų sukaupią praktinę patirtį. Tačiau pirmiausia daugelyje valstybių narių reikėtų sumažinti vis didėjantį atotrūkį tarp mokymo turinio ir rinkos poreikių, dėl kurio daugelis pilietinės visuomenės dalyvių nusprendė ištraukti į profesinį mokymą ir steigti privačias įstaigas arba kurti viešojo ir privačiojo sektorių partnerystės projektus rengti trumpalaikiams (4 savaitių) profesinio mokymo kursams, kurie būtų labai praktiški, orientuoti į vieną profesiją ir padėtų jauniems absolventams arba aukštųjų mokyklų nebaigusiems asmenims per kuo trumpesnę laiką pasirengti darbui.

4.3.5. 2014 m. lapkričio mėn. darbą pradėjo ES audiovizualinio ir renginių sektorių kompetencijų taryba. EESRK domisi jos darbais, kurie turėtų padėti geriau prognozuoti pradinio ir tęstinio mokymo poreikius.

4.3.6. EESRK nuomone, svarbu, kad tokiomis sąlygomis socialiniai partneriai ir ES kompetencijų taryba aktyviai įsitrauktų į ESCO⁽¹⁷⁾ (Europos įgūdžių, gebėjimų, kvalifikacijos ir profesijų klasifikatoriaus) veiklą.

4.3.7. EESRK pageidauja glaudesnės sinergijos tarp programos „Erasmus+“ „Žinių aljansų“ centro ir programos „Kūrybiška Europa“.

4.4. *Mūsų konkurentų pasaulyje strategijų stebėseną*

4.4.1. EESRK prašo, kad visos šio sektoriaus sritys – užimtumas, kompetencija, profesinis mokymas, intelektinė nuosavybė ir kt. – būtų vertinamos pagal jų svarbą ekonomikai. Į vykdomas dvišales ir daugiašales derybas turi būti įtrauktas išorės aspektas. Svarbaus kūrybinio ir kultūrinio turinio prekių ir paslaugų eksportas iš ES iš tiesų auga. Pasak ECCIA, 2013 m. prabangos prekių eksportas sudarė apie 17 % viso ES eksporto.

4.4.2. Turint omenyje šios pramonės turinio specifika, daugiau dėmesio reikia skirti intelektinės nuosavybės teisėms ir elektroninės prekybos reguliavimui.

⁽¹⁵⁾ Tarptautinė darbo organizacija (TDO), GDFMCS/2014/7, Pasaulinis forumas, skirtas dialogui darbo santykių klausimais žiniasklaidos ir kultūros sektoriuje, Ženeva, 2014 m. gegužės 14–15 d., Susitarimo punktai.

⁽¹⁶⁾ Žr. išnašą p. 4.

⁽¹⁷⁾ ESCO klasifikaciją Europos Komisija pradėjo 2010 m. ESCO yra strategijos „Europa 2020“ sudedamoji dalis.

4.5. *Patrauklaus pasakojimo apie Europos Sąjungos vertybes kūrimas*

- 4.5.1. ES vertybės patraukliu formatu turi būti populiarinamos ir skleidžiamos socialiniuose tinkluose.
- 4.5.2. Reikėtų paskelbti kvietimą teikti projektus, skirtus vaizdo produktų, grafikos, piešinių, muzikos ir pan. kūrėjams, siekiant sukurti vaizdingą ir gyvybingą turinį, kurį būtų galima kuo plačiau pateikti jaunai auditorijai.

4.6. *Skatintina abiem pusėms naudinga kryžminė sąveika*

- 4.6.1. Formuluojant šį tikslą siekiama sukurti ir išplėtoti skirtingų sričių kūrybos ir kultūros pramonės sinergiją. Šis tikslas - tai koncepcijos, kurią Europos Komisija išdėstė programoje „Kūrybiška Europa“, dalis ⁽¹⁸⁾.
- 4.6.2. Pavyzdžiui, derinant gastronomiją, skaitmeninę aplinką ir turizmą, meną ir prabangą, kultūrą ir turizmą, galima suteikti labai turtingą išskirtinę patirtį.
- 4.6.3. Tokią KKP tarpusavio bei KKP ir kitų veiklos sektorių kryžminės sąveikos patirtį dažnai sunku perkelti į pramonės sritį, nes ji grindžiama kiekvienam sektoriui būdingų ypatumų supratimu.
- 4.6.4. Be to, KKP sektoriuje plėtojama kryžminės sąveikos praktika padeda technologijų pažangos priemonėmis (3D spauda, skaitmeninė spauda) skatinti profesinių profilių vystymą, grindžiamą kūryba ir inovacijomis – veiksniais, kurie ateityje skatins kurti darbo vietas.

4.7. *Architektūrinio paveldo ekonominis panaudojimas*

- 4.7.1. ES yra pasaulio dalis, kuriai būdingas labai didelis kultūrinis tankis: jos teritorijoje yra 363 iš 981 UNESCO įregistruotų gamtos ir žmonijos kultūros paveldo objektų. Įrodyta, kad turistų iš Indijos, Kinijos, Japonijos ir JAV srautų padidėjimą visų pirma lėmė tokio paveldo gausa ⁽¹⁹⁾. Skatintinas bet koks vizų išdavimo politikos tobulinimas, tačiau turi būti paisoma valstybių narių ir suinteresuotų trečiųjų šalių nustatytų saugumo reikalavimų.
- 4.7.2. Dėl aukšto išiskolinimo lygio daug architektūros paminklų turinčios valstybės narės – Graikija (17), Prancūzija (39), Italija (47) ir Ispanija (44) – patiria sunkumų saugodamos ir prižiūradamos šį paveldą. Kadangi šios Europos kultūros ir architektūros vertybės yra didžiulis pranašumas, sudarantis sąlygas tolesnei kultūrinio turizmo plėtrai, EESRK prašo Europos Komisijos įvertinti dabartinę Europos Sąjungoje esančių į UNESCO paveldo sąrašus įtrauktų objektų būklę.

4.8. *Išplėstinio europinio suinteresuotųjų subjektų forumo įsteigimas*

- 4.8.1. EESRK jau pateikė prašymą sukurti tokį forumą ⁽²⁰⁾. Regionų komitetas remia tokį sumanymą ir prašo įsteigti Europos kūrybingumo forumą ⁽²¹⁾. Tokiame forume „suburtos viešojo ir privataus sektorių bei savanorių grupės ieškotų būdų, kaip Europai kūrybiškai spręsti opias vietas ir Europos problemas“.

Bruselis, 2015 m. rugsėjo 16 d.

Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komiteto
pirmininkas
Henri MALOSSE

⁽¹⁸⁾ 2013 m. gruodžio 11 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1295/2013, kuriuo sukuriama programa „Kūrybiška Europa“ (2014–2020 m.) (OL L 347, 2013 12 20, p. 221).

⁽¹⁹⁾ OL C 44, 2011 2 11, p. 75.

⁽²⁰⁾ OL C 198, 2013 7 10, p. 39.

⁽²¹⁾ OL C 218, 2013 7 30, p. 7.